

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه امام صادق (علیه السلام) شهرستان بوبین زهرا

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

اهمیت و ضرورت کشاورزی در آیات و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم محمد زادگان

استاد داور

جناب آقای حجت الاسلام والمسلمین کاظم لو

پژوهشگر

خانم معصومه اینانلو

آذر ۱۳۹۷

تحمیدیه

حمد و سپاس خدای را که گردش کائنات بر مدار توحید بنا نهاد و جمله مخلوقات را «طَوْعاً وَ كَرْهاً» بر محور آن به حرکت واداشت. آنگاه عجایب انگیز ترین مخلوقات خود را که مسجود ملائک قرار گرفته بود به رخ عالمیان کشید و خود را به جهت چنین خلقتی ستود: «فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ». پس از آن آیات افاق و انفس خویش را فراروی انسان نهاد و بزرگترین کتاب هستی و تنزل یافته از عالم علوی را به دنبال سلسله پیام آوران خویش همنشین موجودی قرار داد که مدال «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» بر شانه های او می درخشید. اینک ماییم و نشانه های تکوینی و تدوینی حق، تا راه خود را از پس ظلمات به سمت ابدیت بیابیم.

تقدیم

این تحقیق را در کمال افتخار تقدیم می نمایم به:

پیشگاه کاملترین آفریده های جهان هستی، حضرت محمد(صلی الله علیه وآله) و خاندان پاک و مطهرش که چراغ هدایت و کشتی نجات بشریت می باشند.

محضر والاترین انسان و حجت الهی حضرت بقیتُ الله الاعظم که جهان به یمن وجودش پابرجاست. همه ی شهیدان جان بر کف و با بصیرت انقلاب اسلامی به ویژه امام شهیدان حضرت روح الله الموسوی الخمینی (رحمتُ الله علیه) که به تأسی از کامل ترین اسوه شهادت حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) به مبارزه با ظلم و طاغوت پرداختند.

به همسر مهربانم که در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بوده است.

به آنان که نفس خیرشان و دعای روح پرورشان بدرقه ی راهم بود.

تقدیر و تشکر

بر پایه ی فرمایش ثامن الحجج امام رضا (علیه السلام) «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعَمَ مِنْ

الْمَخْلُوقِينَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ»

با تشکر و قدردانی از همه ی عزیزانی که در تهیه این تحقیق یاورم بودند:

استاد راهنمای عزیزم، سرکار خانم محمدزادگان که بی دریغ راهنمایی کردند.

پدر و مادر دلسوزم که همواره دعای خیرشان بدرقه ی راهم بوده است.

همسر و فرزند دلبندم که در لحظه های سخت زندگی همراهم بودند.

همچنین از دکتر عباس رهبری، استاد و عضو هیئت علمی محترم دانشگاه فرهنگیان استان کردستان که

مساعدت شایانی در نگارش این پایان نامه نمودند.

جز سپاس چه می توان گفت.....اَجْرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

نتیجه گیری

با بررسی این پایان نامه می توان نتایج اثربخشی را استخراج نمود که در ذیل به آن اشاره می شود:

کارشناسان و دانشمندان علوم مختلف همواره برای تحکیم و مفید بودن زمینه ی فعالیت خود، به مراجع معتبر و متقنی استناد می کنند. از نظر نگارنده، مهم ترین مرجع برای استناد به اهمیت کشاورزی در زندگی بشر، دیدگاه قرآن و روایات پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ ائمه اطهار (عَلَيْهِمُ السَّلَام) در این خصوص می باشد. از نتایج حاصل از این پژوهش، فهم این موضوع بوده است که زراعت در طول تاریخ و در تمام ادیان و جوامع، نقش اساسی در ادامه ی حیات انسان ها داشته است و متوجه می شویم که اسلام نیز همواره بر اصالت کار تولیدی و به تبع آن کشاورزی تأکید زیادی داشته و مردم را از طریق آیات و روایات مختلف به این کار تشویق و دعوت می کند. از آنجا که کشاورزی یکی از راه های مهم استقلال کشور از سلطه بیگانگان می باشد، پیشنهاد می شود که مسئولین امر باتوجه به سیاست های اقتصاد مقاومتی، تکیه بر نیروهای توانمند و جوان داخلی و مدیریت جهادی و کارآمد، باعث رونق روزافزون کشاورزی شوند و با اختصاص دادن بخش مهمی از بودجه کشور در این زمینه جوانان را برای روی آوردن به این شغل مهم تشویق کنند.

فهرست منابع

۱- قرآن کریم

۲- نهج البلاغه، شریف رضی، علی نقی فیض الاسلام، نشر: فقیه، چاپ چهارم، ۱۳۷۸ تهران

الف) کتب فارسی

۱- اصفهانی، راغب، مفردات راغب، صنون عدنان داوودی، نشر: چاپخانه دارالقلم، چاپ اول، بیروت ۱۴۱۶

۲- اورنگ، مراد، بررسی یسنا از گات ۱-۸، نشر: تهران، تهران ۱۳۳۸

۳- بی ناس، جان، تاریخ جامع ادیان، علی اصغر حکمت، چاپ سوم، پیروز، تهران، ۱۳۵۴

۴- پاینده، ابوالقاسم، کلمات قصار پیامبر رحمت، نهج الفصاحه، انتشارات جاویدان، چاپ ۱۶، ۱۳۶۰ ه.ش

۵- جوان، موسی، مجموعه قوانین زرتشت یا وندیداد اوستا، نشر: تهران، چاپ اول، ۱۳۴۲ تهران

۶- خواجه پور، محمد رضا، اصول و مبانی زراعت، نشر: جهاد دانشگاهی، چاپ اول، اصفهان ۱۳۶۵

۷- دولاندن، شارل، تاریخ جهانی، احمد بهمنش، نشر: دانشگاه تهران، چاپ اول، تهران، ۱۳۶۸

۸- دهخدا، علی اکبر، امثال و حکم، نشر امیر کبیر، چاپ پنجم، تهران ۱۳۶۱

۹- رهبری، عباس، سیمای زراعت در قرآن و حدیث، نشر: نویان، چاپ اول، ۱۳۵۹ سنندج

۱۰- شهگل، امیر حسین، کتاب کشاورزی ما، نشر تحقیقات بسیج دانشگاه، ۱۳۹۳

۱۱- قریب، بدر الزمان، «واژه‌ی فارسی کشاورز»، مجموعه مقالات تحقیقات ایرانشناسی، چاپ دوم، زهره

زرشناس، نشر: فرهنگستان، تهران، ۱۳۸۰

۱۲- قزوینی، سیدمحمدکاظم، سیدمحمدحسینی و علی کرمی، امام مهدی از ولادت تا ظهور، مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل بیت (علیه السلام)، ۱۳۹۱ قم

۱۳- گر، جوزف، حکمت ادیان، محمد حجازی، نشر: تابان، تهران ۱۳۷۶

۱۴- مجلسی، محمد باقر، حلیه المتقین، انتشارات فقیه، چاپ اول، ۱۳۶۳ تهران

۱۵- مظفری، فریده، زیست‌شناسی گیاهی، دانشگاه پیام نور، چاپ دوم، تهران ۱۳۷۴

۱۶- موسوی همدانی، محمد باقر، شرح تفسیر المیزان، نشر: موسسه فرهنگی تبیان، قم ۱۳۷۸

۱۷- ناتل خانلری، پرویز، تاریخ ایران از آغاز تا اسلام، نشر: افست، ۱۳۳۸، چاپ اول، تهران

(ب) کتاب های عربی

۱- ابن بابویه شیخ صدوق، محمد بن علی، خصال، ترجمه مدرس گیلانی، جاویدان، تهران، ۱۳۷۸

۲- بخاری، محمد بن اسماعیل، صحیح بخاری، باب ۱۹، شرح کرمانی، دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۰۱ ه.ق، بیروت،

۳- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۱۹، انتشارات موسسه آل بیت لالاحیا التراث، ۱۴۰۹ قمری

۴- طباطبایی، سید محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، جلد ۱۹، نشر: تهران دارالکتب الاسلامیه، چاپ سوم، ۱۳۹۷ قمری،

۵- مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۲۱، موسسه الوفاء، چاپ دوم، بیروت، ۱۴۰۳ قمری

ج) مقالات

- ۱- احمد رضا هدایتی، کشاورزی در مسیر پیشرفت، سایت مشرق نیوز، کد ۵۶۱۵۲۱، وزارت جهاد کشاورزی
- ۲- جلیلی، سعید، اقتصاد مقاومتی در کلام رهبر و دیدگاه صاحب نظران، تهران، چاپ اول، ۱۳۹۱
- ۳- حسینی، سید علی، مقاله کشاورزی در فرهنگ اهل بیت، نشر فرهنگ کوثر، ۱۳۷۷ تهران
- ۴- دهقانپو، بابک، مقاله اقتصاد مقاومتی مروری بر ابعاد و ویژگی ها، بیانات مقام معظم رهبری، مشهد مقدس ۱۳۹۴، ماهنامه اقتصادی
- ۵- رضایی، محسن، مهمترین مشکلات اقتصادی کشور، تهران، چاپ اول، ۱۳۹۲
- ۶- عربیون، ابوالقاسم، اقتصاد مقاومتی و کشاورزی، تهران، چاپ اول، ۱۳۹۱
- ۷- نجاتی، علی، اصفهان بیدار، مقالات خبری صاحب نیوز، بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با کارآفرینان، ۱۳۸۹
- ۸- وینز، دیوید، «مقاله کشاورزی در گیاهان»، مجموعه مجلات تخصصی قرآن کریم، دکتر حسن رضایی هفتادر، نشر: مرکز تحقیقات قرآنی، تهران، ۱۳۸۵

د) سایت های اینترنتی

- ۱- پایگاه اطلاع رسانی بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، معاونت دانشجویی و فرهنگی WWW.STU-IAU.ir ، ۱۳۹۷/۰۸/۱۵
- ۲- خبرگزاری دانشجو WWW.SNN.ir ، ۱۳۹۷/۰۸/۲۰
- ۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، مجله فرهنگ کوثر WWW.HAWZE.net ، ۱۳۹۷/۰۸/۲۰

۴- پایگاه اطلاع‌رسانی ویستا نیوز، مجله الکترونیکی کشاورزی در قرآن کریم، نویدی بر استقلال اقتصادی
۱۳۹۷/۰۸/۲۸ ، WWW.VISTANEWS.HUB.ir

۵- پایگاه اطلاع‌رسانی مشرق نیوز، کشاورزی و اقتصاد مقاومتی WWW.MASHREGHNEWS.ir ،
۱۳۹۷/۰۹/۰۱

۶- کتابخانه دیجیتال تبیان، اهمیت کشاورزی در اسلام WWW.LIBRARY.TEBIAN.net ،
۱۳۹۷/۰۹/۰۷

۷- پایگاه اطلاع‌رسانی مرجع دانش، ناشر تخصصی کنفرانس‌های کشور WWW.CIVILICA.com ،
۱۳۹۷/۰۹/۰۵

۸- پایگاه اطلاع‌رسانی صاحب نیوز، اصفهان بیدار WWW.SAHEBNEWS.ir ، ۱۳۹۷/۰۸/۰۱